

De Staat

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 225.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 225.000

Over de instelling

Stichting Kultuurbaar, podiumkunsten, muziekensembles en koren, Nijmegen

Stichting Kultuurbaar is de stichting die verantwoordelijk is voor De Staat, een popband die met creativiteit als centraal uitgangspunt een eigenzinnige positie in de popmuziek wil innemen. De Staat speelt een grote rol in het popklimaat in en rond de eigen standplaats Nijmegen en speelt daarnaast veelvuldig op podia en festivals in de rest van het land en internationaal. De Staat onderscheidt zich door een stevige, soms hoekige ritmiek en lyrische zang met vaak maatschappijkritische teksten. Naast een muzikale signatuur heeft De Staat een visuele signatuur ontwikkeld voor zijn liveoptredens, dit zet de band de komende periode verder voort. De Staat bestaat uit vijf bandleden en wordt artistiek geleid door componist, gitarist en zanger Torre Florim. In de periode 2021 – 2024 wil De Staat zich verder ontwikkelen tot kunstenaarscollectief.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.17 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Kultuurbaar een subsidie toe te kennen van € 225.000, mits de instelling voldoet aan de volgende voorwaarden:

- De instelling dient een uitwerking in van het educatiebeleid, waarin de educatieve activiteiten en de educatieve doelstellingen voor de periode 2021 – 2024 nader worden vormgegeven.
- De instelling geeft een nadere toelichting op de bedrijfsstructuur.

De raad oordeelt positief over de artistieke kwaliteit van De Staat, dat de laatste jaren zijn artistieke signatuur heeft aangescherpt en steeds meer een voortrekkersrol is gaan spelen voor de Nederlandse popmuziek. De raad ziet De Staat als een vernieuwer in zijn genre door de gekozen vormen van presentatie, zijn artistieke onderzoek en de wijze waarop de band debat en ontwikkeling aanzwengelt in de popsector. Door te gaan werken als kunstenaarscollectief en steeds meer disciplines te betrekken, geeft De Staat de popmuziek in de periode 2021 – 2024 een nieuwe impuls. De Staat speelt

een belangrijke rol als talentontwikkelaar binnen de popmuziek en bereikt met zijn muziek bovendien een groot en doorgaans jong publiek.

De Staat is transparant over de beloning van medewerkers en heeft deze de afgelopen jaren sterk verbeterd. De bedrijfsvoering oogt solide. Omdat De Staat als popensemble een andere bedrijfsstructuur kent dan gebruikelijk bij BIS-instellingen, zou de raad hier graag een nadere toelichting op ontvangen.

In de aanvraag geeft De Staat in grote lijnen een aantal plannen voor educatieve activiteiten weer. De raad vindt dat de plannen goed bij het genre passen, maar vindt ze te beknopt uitgewerkt.

De publieksbenadering en het publieksbereik van De Staat zijn zeer goed en De Staat is goed verankerd in de popcultuur in de stedelijke cultuurregio 025 Arnhem Nijmegen.

De Staat reflecteert voldoende op de toepassing van de Fair Practice Code en de Governance Code Cultuur. De reflectie op de toepassing van de Code Diversiteit en Inclusie vindt de raad te beknopt.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad oordeelt positief over de artistieke kwaliteit van De Staat. In de afgelopen jaren heeft De Staat laten zien dat de productie van een album, het maken van een Europese tour, de ontwikkeling van liveshows en een aantal nieuwe samenwerkingsverbanden hebben geleid tot een verdere ontwikkeling van de eigen signatuur. Het vakmanschap van de bandleden is groot en ook de algehele artistieke kwaliteit die De Staat realiseert is hoog. Dit komt tot uiting in de concepten, de uitwerking en de beeldbewerking van onder andere liveoptredens. Het ensemble speelt in op de actualiteit op zowel maatschappelijk als muzikaal-inhoudelijk vlak.

De raad signaleert dat De Staat zijn artistieke kwaliteit de afgelopen periode mede door een meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten heeft kunnen verbeteren en daarmee te meer een voortrekkersrol is gaan spelen voor de Nederlandse popmuziek. De Staat stoelt zijn plannen voor de komende periode duidelijk op een reflectie van wat het in de huidige periode met fondssubsidie heeft bereikt. Een volgende stap is dat De Staat zich de komende periode verder wil ontwikkelen tot kunstenaarscollectief. Dit vindt de raad interessant.

De raad heeft op basis van de ontwikkeling in het verleden vertrouwen in het plan voor de periode 2021 – 2024. De Staat ontvouwt hierin drie

artistieke hoofdprojecten. Ten eerste zal een zesde album tot stand worden gebracht, waarin naast schrijver en producer Torre Florim voor het eerst ook andere componisten en producers worden betrokken. De raad vindt het een goed idee om de muziek van De Staat een nieuwe impuls te geven, maar vindt het wel een gemis dat de aan te trekken componisten en producers nog niet worden benoemd in het plan.

Een tweede hoofdproject is de ontwikkeling van 'De Staat Installations'. Hierin wil De Staat zijn creatieve spectrum verbreden door tien (al dan niet interactieve) reizende installaties te ontwerpen, waarin de luisterervaring wordt gestuurd door middel van geluid, licht, tast, geur en ruimte.

Ten derde wil De Staat zich ontwikkelen tot kunstenaarscollectief, waarbij onder de kapstok van De Staat door de bandleden verdiepende activiteiten worden georganiseerd op het gebied van educatie, talentontwikkeling, coaching en advies. Zo wil De Staat 'headphone sessions' en 'clinics' organiseren met publiek, andere artiesten begeleiden en coachen, debatavonden organiseren in samenwerking met de Radboud Universiteit, 'VIK-tours' ('Very Important Kids') organiseren voor muzikanten van 8 tot 18 jaar, gastlessen geven op basisscholen et cetera. Over de debatavonden die reeds zijn gehouden aan de Radboud Universiteit is de raad enthousiast. De raad is verheugd over de visie van De Staat op popmuziek die aan het plan ten grondslag ligt, waarin de band popmuziek ziet 'als een dynamisch proces in ontwikkeling' waarin het publiek 'van peuters tot academici' wil betrekken.

Vernieuwing

De raad ziet De Staat als een vernieuwer in de popmuziek door de gekozen vormen van presentatie, zijn artistieke onderzoek en de wijze waarop de band debat en ontwikkeling aanzwengelt in de popsector. Door te gaan werken als kunstenaarscollectief en steeds meer disciplines te betrekken, geeft De Staat de popmuziek een nieuwe impuls.

Met 'De Staat Installations' kiest De Staat voor een binnen de popmuziek nieuwe werkwijze. In plaats van de gebruikelijke route af te leggen naar een nieuw album of een nieuwe show, legt De Staat zich toe op het maximaal ontwerpen van de context waarin een popconcert plaatsvindt. Met gebruikmaking van zang, compositie, video, beeld en ruimte wil De Staat contexten creëren waarin de luisteraar via gehoor, zicht, geur en tast het multidisciplinaire kunstwerk tot zich neemt. Hiermee onderzoekt en bevraagt De Staat de presentatiemogelijkheden binnen de muziek. Visuele aspecten worden in de popmuziek steeds belangrijker. De Staat levert op internationaal niveau een bijdrage aan de ontwikkeling hiervan.

De raad oordeelt daarnaast positief over het voornemen om jonge artiesten te gaan begeleiden. Hij merkt wel op dat dit plan beknopt is uitgewerkt in de aanvraag; zo wordt niet duidelijk hoeveel talenten per jaar kunnen deelnemen en hoe de begeleiding er precies uitziet.

Binnen de eigen stedelijke cultuurregio 025 Arnhem Nijmegen speelt De Staat een belangrijke rol voor talentontwikkeling in de popketen. Sinds 2017 heeft De Staat een voortrekkersrol gespeeld in de ontwikkeling van het muzikale ecosysteem De Basis in Nijmegen (het voormalige Doornroosje), een hub voor nieuw muzikalent en ander creatief talent gedragen door vele partners en podia in de regio. De verbouwing hiervoor start in 2020. In De Basis heeft De Staat zijn eigen studio en werkt de band samen met andere ervaren artiesten. De raad volgt de ontwikkelingen in De Basis met belangstelling en meent dat deze van groot belang kunnen zijn voor de popcultuur in de regio 025 Arnhem Nijmegen en daarmee indirect voor het Nederlandse popklimaat.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

In de toelichting op de Fair Practice Code geeft De Staat aan dat het zoeken naar een goede balans in de verhouding van artistieke ambitie, inzet en beloning in het verleden geen eenvoudige opgave was. Vergoedingen van medewerkers was en is een terugkerend onderwerp waarop met de raad van toezicht wordt gereflecteerd.

De beloning vindt plaats op basis van dagvergoedingen, een beloningswijze die in het popgenre gebruikelijk is. In 2016 zijn de dagvergoedingen en de vergoedingen voor reiskosten, repetitie- en pre-productiedagen voor medewerkers en bandleden met 60 procent toegenomen. Ook zijn de vergoedingen voor optredens in binnen- en buitenland gelijkgetrokken. Sinds 2017 heeft de band in samenspraak met de raad van toezicht en de medewerkers onderzocht waar verbeteringen mogelijk zijn. De Staat geeft niet alleen aan dat het nog beter kan, maar toont ook aan dat het in samenspraak met medewerkers zoekt naar mogelijkheden om dit te realiseren.

De bedrijfsvoering oogt solide. De uitgaven en inkomsten verschillen sterker per jaar dan bij andere ensembles, wat eveneens samenhangt met de gangbare praktijk in de popsector, waar activiteiten als een tournee en het uitbrengen van een album niet jaarlijks plaatsvinden.

In het plan geeft De Staat een beschrijving van de bedrijfsvoering, die op sommige punten afwijkt van wat gebruikelijk is onder BIS-instellingen. Naast de stichting bestaat er ook een maatschap De Staat, waar uitgaven en inkomsten rond geluidsdragers en merchandise zijn ondergebracht. De raad zou meer informatie willen krijgen over deze structuur en omtrent de keuzes

die gemaakt zijn, om zodoende meer inzicht te krijgen in de organisatie en in wat gangbaar is in de popsector. Hij adviseert de minister De Staat hierom te verzoeken.

Op basis van de aangeleverde documentatie kan gesteld worden dat solvabiliteit, liquiditeit en weerstandsvermogen groot zijn en dat De Staat daarmee een laag risico loopt dat activiteiten bij tegenvallende inkomsten niet kunnen worden voortgezet.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

In de aanvraag geeft De Staat in grote lijnen een aantal plannen voor educatieve activiteiten weer, die onder de paraplu van het kunstenaarscollectief door en met de bandleden zullen worden ontwikkeld. De raad vindt dat de plannen goed bij het genre passen, maar vindt ze te beknopt uitgewerkt. Hij vindt het belangrijk dat BIS-instellingen bijdragen aan muzikeducatie, vooral voor kinderen en jongeren, waar mogelijk in samenwerking met scholen. De raad adviseert daarom de minister De Staat om een uitgewerkt educatieplan te verzoeken, waarin de instelling ingaat op de aard, de doelstellingen en het bereik van het educatieve beleid.

De publieksbenadering en het publieksbereik van De Staat zijn zeer goed. De Staat geeft een groot aantal concerten voor grote publieksaantallen. In tourjaar 2017 ontving De Staat ruim 865.000 bezoekers voor 52 concerten, in 2018 bijna 138.000 voor 9 concerten. Dit zijn grote aantallen binnen deze subsidie categorie.

Het ensemble weet een breed publiek te bereiken, met een zwaartepunt op de leeftijdsgroep 25 - 34 jaar. Het plan toont aan dat De Staat inzicht heeft in de samenstelling van het eigen publiek en hoe dit te benaderen, zowel in Nederland als over de grens. Met projecten op verschillende nieuwe locaties en op kleinere festivals (naast de grote festivals waar De Staat al optreedt) en met nieuwe samenwerkingspartners wil De Staat meer nieuw publiek aanspreken. Dat waardeert de raad. Hij vindt het wel een gemis in de aanvraag dat De Staat niet reflecteert op de huidige en beoogde (culturele) diversiteit in het publiek.

Geografische spreiding

De Staat heeft zich stevig verankerd in de stedelijke cultuurregio 025 Arnhem Nijmegen en heeft daar onder andere door de vele samenwerkingspartners een aanzienlijke impact. Het speelt er concerten en neemt er deel aan het popklimaat door middel van de vele alternatieve activiteiten en samenwerkingen. Ook buiten de standplaats is De Staat veel te zien op podia en festivals, mede dankzij het hoge totaal aantal concerten van 150 in tourneejaren; in deze jaren geeft De Staat ruim de helft van het

aantal concerten in de rest van Nederland (80) geeft hij ook internationaal veel optredens (30). De Staat scoort daarmee bovengemiddeld goed op het criterium geografische spreiding.

In haar reflectie op de ingediende BIS-aanvragen benoemt de stedelijke cultuurregio 025 Arnhem Nijmegen de sterke keten van popmuziek in de regio – met kleine en grote podia, festivals en diverse poporganisaties. De regio benadrukt het grote aantal mogelijkheden voor beginnende muzikanten en bands om podium- en publiekservaring op te doen. De regio erkent de inspanningen van deze band – zelf ook voortgekomen uit de 025-popketen – voor de top in spe, onder andere door zijn voortrekkersrol in De Basis (zie ‘Vernieuwing’). De Staat werkt verder samen met onder andere Doornroosje, Popsport, Jacobiberg, Lindenberg, Kunstbende, Gelderland Pop, de Radboud Universiteit, De Nieuwe Oost, Slak en GoShort. Ook geeft De Staat vele muzieklessen, workshops, coachingstrajecten, (gast)colleges in de regio. De regio benadrukt mogelijkheden te zien voor verdere samenwerking tussen De Staat, De Nieuwe Oost en Popwaarts.

Toepassing Fair Practice Code

De Staat reflecteert uitgebreid op de toepassing van de Fair Practice Code. Binnen de popmuziek was De Staat een van de eerste partijen die de discussie over eerlijke beloning en financiering opende. Zakelijk leider Arjo Klingens is nauw betrokken bij de algemene dialoog over fair practice binnen de culturele sector, en houdt zich hier tevens mee bezig als directeur van de Popcoalitie.

In haar toelichting op de toepassing van de code licht De Staat toe wat zij in de periode 2017 – 2020 heeft gedaan om de code te implementeren. Hieruit blijkt onder andere dat is gewerkt aan het bewustzijn over vergoedingen onder crewleden en bij partners. Op basis van een onderzoek naar de verhouding tussen de vergoedingen bij De Staat en bij andere gesubsidieerde instellingen, werden de vergoedingen voor muzikanten met 60 procent verhoogd, door de dagvergoedingen te verbeteren en reiskosten en repetitiedagen (beter) te belonen. Ook voor lichamelijke en mentale gezondheid was aandacht, door de bandleden te laten reizen met een zogenaamde ‘nightliner’ in plaats van met een goedkope bus. Het management is verder bezig de inkomsten uit rechten en royalties te maximaliseren door deze scherp te controleren en erover te onderhandelen.

De Staat beschrijft niet welke ontwikkelingen nodig zijn in de periode 2021 – 2024 om de toepassing van de Fair Practice Code nog verder te verbeteren.

Toepassing Governance Code Cultuur

De Staat behandelt beknopt de toepassing van de Governance Code Cultuur. De Staat werkt met een raad-van-toezichtmodel en volgt de principes van de code. Uit de toelichting komt naar voren dat bestuur en raad van toezicht zeer geregeld reflecteren op het spanningsveld tussen cultureel ondernemerschap in de popmuziek en de code. Zo werkt de manager van De Staat ook met andere artiesten, wat hier niet gezien wordt als nevenfunctie maar als onderdeel van de artistieke praktijk binnen de popmuziek. Ook gaat De Staat kort in op het naast elkaar bestaan van Stichting Kultuurbaar en Maatschap De Staat; deze maatschap blijft nodig omdat het juridisch onverstandig is om een master met muziek te produceren onder een stichting. De raad had hier graag een nadere toelichting op gelezen. Hij adviseert de minister De Staat te verzoeken om een nadere toelichting op de structuur van de organisatie, om hier meer inzicht in te krijgen (zie 'Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering').

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De Staat gaat beknopt in op de toepassing van de Code Diversiteit en Inclusie door enkele voorbeelden te noemen van een inclusieve werkwijze. Op dit moment werkt De Staat met een vrouwelijke manager en enkele vrouwelijke crewleden. Aansluiting met mensen met een niet-westerse achtergrond wordt zichtbaar in samenwerking met anderen, zoals DeLikt, Rico&Sticks en hiphopregisseur Teemong. De Staat heeft samen met Roosbief ook gewerkt aan een project met verstandelijk gehandicapte mensen. De Staat schrijft dat zij bij toekomstige selectie van crew aspecten als afkomst en geslacht meeneemt om diversiteit te bevorderen.

De raad vindt het opmerkelijk dat De Staat niet reflecteert op de vier p's van de code (programma, personeel, partners, publiek) en geen nulmeting of stappenplan presenteert om in de periode 2021 – 2024 de implementatie van deze code in de organisatie te bevorderen. Hij stelt vast dat daar op dit moment geen beleid voor is ontwikkeld en vindt het belangrijk dat De Staat hier de komende periode alsnog over nadenkt. De raad heeft waardering voor de maatschappelijk betrokken werkwijze van De Staat en zijn sterke inbedding in de eigen regio; hier liggen volgens hem voldoende aanknopingspunten voor een actiever inclusiviteitsbeleid.